

IAS 1 – PREZENTACE ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Součástí účetní závěrky

-
- Výkaz o úplném výsledku hospodaření
- Výkaz o změnách vlastního kapitálu
- Výkaz o peněžních tocích
- Komentář

- IAS 1 definuje požadavky na sestavení účetní závěrky
- Navazuje na Koncepční rámec
- Cíl IAS: sjednocení požadavků na obsah účetní závěrky a zajištění její srovnatelnosti
- V účetních výkazech se uvádí jen významné položky, podrobnější vysvětlení je součástí komentáře

Účetní závěrka

- Poskytuje informace o podnikových:
 - Aktivech
 - Závazcích
 - Vlastním kapitálu
 - Nákladech
 - Výnosech
 - Výsledku hospodaření
 - Peněžních tocích

Aplikace IAS 1

- Používá se pro sestavení separátní a konsolidované účetní závěrky
- Samostatnými standardy je upravena mezitimní účetní závěrka a výkaz peněžních toků

Principy pro zpracování závěrky

- Trvání podniku
- Akruální princip
- Periodicita vykazování
- Významnost a agregace
- Zákaz kompenzace
- Věrné a poctivé zobrazení skutečnosti
- Konzistence vykazování

Výkaz o finanční pozici

- Slouží k bilancování aktiv a k určení zdrojů krytí těchto aktiv
- Základní prvky výkazu jsou aktiva, závazky a vlastní kapitál
- Aktiva a závazky jsou členěny na krátkodobé a dlouhodobé

Formální náležitosti výkazu

- Název výkazu
- Identifikace vykazující účetní jednotky
- Informace o tom, zda se jedná o separátní nebo konsolidovaný výkaz
- Datum sestavení
- Měnu vykazování
- Číselný řád uváděných položek

Formát výkazu

- – založena na rovnici
 $A = Z + VK$, je vykázána celková bilanční suma
- Vertikální forma** – založena na rovnici čistá aktiva = vlastní kapitál, vychází z modifikované bilanční sumy

Horizontální forma výkazu	
-	-
-	-
Suma aktiv	Suma závazků a vlastního kapitálu

Vertikální forma výkazu
Aktiva
Čistý pracovní kapitál (krátkodobá aktiva – krátkodobé závazky)
Dlouhodobé závazky
Vlastní kapitál

Dlouhodobost x krátkodobost

- Lze vyjádřit pomocí:
 - Časového intervalu
 - Pomocí vymezení aktiva nebo závazku ve vztahu k provoznímu cyklu

Aktivum

- K**.....
 - Bude realizováno nebo je určeno k prodeji během provozního cyklu
 - Je určeno pro účely obchodování
 - Bude realizováno během 12 měsíců od skončení účetního období (od rozvahového dne)
 - Jedná se o hotovost nebo hotovostní ekvivalent (bez omezení směny po dobu 12 měsíců)
- Dlouhodobé** – ostatní aktiva nesplňují definici krátkodobého aktiva

Závazek

- K.....
 - Budou uhrazeny v provozním cyklu
 - Jsou drženy za účelem obchodování
 - Mají být uhrazeny do 12 měsíců od rozvahového dne
 - Posunutí doby splatnosti o více než 12 měsíců od rozvahového dne není možné
- Dlouhodobý** – ostatní závazky nesplňují definici krátkodobého závazku

Podmíněné aktivum, podmíněný závazek

- – vyplývá z minulých událostí, existence bude potvrzena tím, že dojde nebo nedojde k nejistým událostem, které nejsou zcela pod kontrolou podniku
- – vyplývá z minulých událostí, jeho existence bude potvrzena tím, že dojde k nejistým událostem, které nejsou zcela pod kontrolou podniku
- Podmíněná aktiva a podmíněné závazky se výkazu o finanční situaci nevykazují.

Příklad 1 – Aktivum, závazek, vlastní kapitál

Určete, zda bude daná položka vykázána jako aktivum, závazek nebo vlastní kapitál

- a) Rezervy
- b) Významné náhradní díly
- c) Rezervní fondy
- d) Náklady příštích období
- e) Přijaté úvěry
- f) Nerozdělené zisky
- g) Dlouhodobé cenné papíry
- h) Lod'

Příklad 2 – Horizontální forma výkazu o finanční pozici

Stavebniny a.s. sestavují výkaz o finanční pozici akciové společnosti Stavebniny a konstrukce v horizontální formě dle příslušného IFRS. Vypočítejte výši základního kapitálu, celkovou bilanční sumu a sestavte uvedený výkaz. K 31.12.2022 vykazuje účetní jednotka tyto položky aktiv, závazků a vlastního kapitálu:

- Stroje 245 000 000 Kč
- Pozemky 50 000 000 Kč
- Rezervy 60 000 000 Kč
- Software 5 000 000 Kč
- Zásoby materiálu 90 000 000 Kč
- Peníze na bankovním účtu 120 000 000 Kč
- Pohledávky z obchodních vztahů 40 000 000 Kč
- Závazky z obchodních vztahů 225 000 000 Kč
- Náklady příštích období 1 000 000 Kč
- Půjčky s dobou splatností delší než 12 měsíců 2 000 000 Kč
- Základní kapitál ?

Výkaz o finanční pozici Stavebniny a konstrukce, a.s. k 31.12.2022 v tis. CZK			
Aktiva		Vlastní kapitál a závazky	
Dlouhodobá aktiva		Vlastní kapitál	
		Dlouhodobé závazky	
Krátkodobá aktiva			
		Krátkodobé závazky	
Aktiva celkem	551 000	Vlastní kapitál a závazky celkem	551 000

Výkaz o úplném výsledku hospodaření

- Základní prvky výkazu –
- Položky úplného výsledku hospodaření se vykazují odděleně
- Výkaz zahrnuje:
 - Výsledek
 - Ostatní úplný výsledek
 - Úplný výsledek
- Výkaz o úplném výsledku může být prezentován:
 - Jako jeden výkaz – plná verze výkazu
 - Dva samostatné výkazy – samostatně výsledkové transakce, samostatně výkaz zahrnující rozvahové transakce

Úplný výsledek hospodaření

- Je tvořen náklady a výnosy daného účetního období
- Položkami ostatního úplného výsledku hospodaření – ostatní změny vlastního kapitálu nevyvolané transakcí s vlastníky (např. kurzové rozdíly, rozdíly z přecenění majetku na reálnou hodnotu)
- Vazba na zisk a ztrátu a způsob vykazání – rozvahově nebo výsledkově
- Gains (zisk) = zvýšení vlastního kapitálu mimo investic ze strany vlastníků
- Losses (ztráta) = snížení vlastního kapitálu mimo výdaj nebo výplatu vlastníkům

- – co bylo spotřebováno
- – za jakým účelem byly náklady vynaloženy
- Výkaz může být sestaven v horizontální nebo ve vertikální formě

Horizontální forma výkazu	
Náklady	Výnosy

Vertikální forma výkazu	
Výnosy	
Náklady	

Vertikální forma výkazu	
Tržby	
Ostatní výnosy	
Odbytové náklady	
Správní náklady	
Ostatní náklady	
Zisk / ztráta před zdaněním	

Výkaz o peněžních tocích

- Je upraven samostatně standardem IAS 7 – Výkaz peněžních toků
- Informuje uživatele účetní závěrky o zdrojích peněžních prostředků, peněžních ekvivalentů a o jejich využití
- Výkaz o peněžních tocích je povinnou součástí účetní závěrky

- Peněžní prostředky - Jedná se o peněžní hotovost a vklady na požádání
- Peněžní toky – přítoky a odtoky peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů
- Peněžní ekvivalenty – krátkodobé vysoce likvidní investice, které jsou snadno směnitelné za známé částky v hotovosti a u nichž riziko změny hodnoty není významné

- Provozní činnost – hlavní výdělečná činnost (např. příjem z prodeje zboží, výplata mezd)
- Investiční činnost – dlouhodobá aktiva (nákup, prodej)
- Finanční činnost – vliv na výši a strukturu vlastního kapitálu (např. příjmy z darů)

Metody sestavení výkazu

- Přímá metoda, nepřímá metoda
- Provozní činnost – přímá i nepřímá metoda, preferována je přímá metoda
- Finanční činnost – standard vyžaduje přímou metodu
- Investiční činnost – standard vyžaduje přímou metodu

Příklad 3 – Výkaz o peněžních tocích

Určete, zda uvedené peněžní toky spadají pod provozní, finanční nebo investiční činnost

Číslo	Text	Činnost
1.	Zaplacen nákup pozemku	
2.	Výplata mezd zaměstnancům	
3.	Příjmy z prodeje zboží	
4.	Úhrada nájemného z finančního leasingu	
5.	Prodej pozemku	
6.	Příjem z emise akcií	

Zachycení úroků a dividend

- Zaplacený úrok – provozní, event. finanční
- Přijatý úrok – provozní, event. investiční
- Zaplacené dividendy – finanční, event. provozní
- Přijaté dividendy – provozní, event. investiční

Formát výkazu – přímá metoda

- Tok z provozní činnosti
 - Příjmy peněžních prostředků od zákazníků (+)
 - Peněžní platby dodavatelům a zaměstnancům (-)
- Peněžní prostředky vytvořené provozní činností
 - Placené úroky (-)
 - Placené daň ze zisku (-)

Čisté peněžní prostředky z provozní činnosti

- Tok z investiční činnosti
 - Nákup pozemků, budov a zařízení (-)
 - Příjmy z prodeje pozemků, budov a zařízení (+)
 - Přijaté úroky (+)
 - Přijaté dividendy (+)

Čisté peněžní prostředky z investiční činnosti

- Tok z finanční činnosti
 - Příjmy z emise akcií (+)
 - Příjmy z dlouhodobých úvěrových zdrojů (+)
 - Placené dividendy (-)

Čisté peněžní prostředky z finanční činnosti

Čisté peněžní prostředky z finanční činnosti

Čisté zvýšení peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů

Peněžní prostředky a ekvivalenty na začátku období

Peněžní prostředky a ekvivalenty na konci období

Formát výkazu nepřímá metoda

Čistý zisk před zdaněním

- Odpisy (+)
- Tvorba rezerv (+)
- Zvýšení zásob (-)
- Snížení pohledávek (+)
- Zvýšení závazků (+)
- Snížení závazků (-)

Peněžní prostředky vytvořené v provozní činnosti

- Placené úroky (-)
- Placené daň z příjmů (-)

Čisté peněžní prostředky z provozní činnosti

Zveřejnění

- Peněžní toky v cizí měně – kurzové rozdíly se vykazují odděleně
- Daň ze zisku – vykazuje se jen splatná daň, odložená daň nikoliv
- Nepeněžní transakce jsou vyloučeny z výkazu
- Dále se zveřejní:
 - Hlavní nepeněžní transakce
 - Skupiny peněžních prostředků a ekvivalentů
 - Analýza peněžních prostředků a ekvivalentů – tj. PS a KS

Příklad 4 – Výkaz o peněžních tocích

Na základě předložených výkazů účetní závěrky sestavte výkaz o peněžních tocích (za provozní činnost nepřímou metodou) účetní jednotky Pekárna, a.s. Předpokládejte účetní odpisy ve výši 2 180. Daň ze zisku za účetní období je 1 240.

Výkaz o finanční situaci (pozici)

Položka	Stav k 31.12.2022	Stav k 31.12.2021
Pozemky, budovy a zařízení	9 800	10 430
Finanční investice	4 600	3 800
Zásoby	3 150	2 380
Pohledávky	3 210	2 900
Peníze v bance	4 000	3 000
Celkem aktiva	24 760	22 510
Základní kapitál	14 000	14 000
Nerozdělené zisky	3 640	3 710
Fond z přecenění	780	180
Rezervy	1 250	970
Závazky z obchodních vztahů	4 100	2 550
Daňové závazky	990	1 100
Celkem vlastní kapitál a závazky	24 760	22 510

Výkaz o úplném výsledku hospodaření za účetní období roku 2022

Položka	
Tržby	40 650
Náklady na prodané výrobky	35 730
Hrubý zisk	4 920
Čisté provozní náklady	1 700
Úroky (nákladové)	250
Zisk před zdaněním	2 970
Daň ze zisku	1 240
Zisk po zdanění	1 730
Počáteční stav nerozděleného zisku	4 695
Dividendy (budou vyplaceny)	2 785
Konečný stav nerozděleného zisku	3 640

Provozní zisk + úroky		
Odpisy		
Změna rezerv (1 250 – 970)		
Peněžní toky před změnou pracovního kapitálu		
Zvýšení pohledávek (3 210 – 2 900)		
Zvýšení zásob (3 150 – 2 380)		
Zvýšení závazků (4 100 – 2 250)		
Placené úroky	-	
Daň ze zisku	-	
Peněžní tok z provozní činnosti		

Výkaz o změnách vlastního kapitálu

- Je povinnou součástí účetní závěrky
- Ve výkazu se uvádí:
 - Čistý zisk / ztráta
 - Účetní hodnota každé složky vlastního kapitálu na začátku a na konci období
 - Vliv změn účetních pravidel a oprav na vlastní kapitál

Příklad 5 – Výkaz o změnách vlastního kapitálu

Sestavte výkaz o změnách vlastního kapitálu účetní jednotky Pekárna a.s. po zohlednění níže uvedených účetních případů.

K 1.1.2022 tvoří vlastní kapitál tyto složky:

- Základní kapitál 22 000 000
- Ážio 5 000 000 Kč
- Rezervní fond 2 000 000 Kč
- Výsledek hospodaření – zisk – roku 2021 v částce 6 000 000 Kč

číslo	text	částka	MD	D
1.	ID – tvorba rezervního fondu z VH roku 2021	5 000		
2.	Přecenění budovy z částky 70 000 000 na 71 000 000 Kč	1 000		

Za rok 2022 dosáhla účetní jednotka zisku 2 200 000 Kč.

	Základní kapitál	Ážio	Rezervní fond	Výsledek hospodaření	Fond z přecenění	Celkem
PS						
1.						
2.						
VH						
KS						

Komentář

- Podává informace o výkazech účetní závěrky
- Obsahuje informace neuvedené ve výkazech nezbytné pro věrné zobrazení
- Úprava komentáře nevychází jen z IAS 1, ale také ze všech ostatních IAS/IFRS

- Prohlášení o shodě s IFRS
- Prohlášení o oceňovacích základnách a aplikovaných účetních pravidlech
- Informace obsahující vysvětlení položek v účetní závěrce v pořadí v jakém jsou položky a výkazy předloženy
- Zveřejnění nejistot, nefinančních informací, právní forma, sídlo účetní jednotky, předmět činnosti

ČÚP X IFRS

Oblast	IFRS	ČÚP
Součástí účetní závěrky	Výkaz o finanční pozici, výkaz o úplném VH, výkaz o změnách VK, výkaz o peněžních tocích, příloha	Rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha, přehled o změnách VK, přehled o peněžních tocích
Formát výkazů	Není stanoven	Je závazně stanoven
Účetní období	12 měsíců	12 měsíců
Kompensace	Není povolena	Není povolena
Příloha	Detailní, rozsáhlá a podrobná	V porovnání s IFRS je méně obsáhlá